

ARAB COLLEGE OF
APPLIED SCIENCES

ERF:

Γραμματισμός

2. Κριτική Σκέψη και Δεξιότητες Επίλυσης Προβλημάτων

Arab College of Applied Sciences

Συνολική διάρκεια: 4 ώρες

Co-funded by
the European Union

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Σύμπραξη Έργου

Συντονιστής:

Εταίροι:

Jordan Youth Innovation Forum
الملتقى الأردني للإبداع الشبابي

Βασικά Στοιχεία Έργου

Τίτλος: “Joint Development, Piloting, and Validation of Entrepreneurial Mindset and Key Skills Curricula and Training Materials for Third Countries”

Ακρωνύμιο: EMSA (Entrepreneurial Mindset and Skills for All)

Αριθμός συμφωνίας: 101092477 - EMSA - ERASMUS-EDU-2022-CB-VET

Πρόγραμμα: Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EEK)

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων: ERASMUS-EDU-2022-CB-VET

Ημερομηνία έναρξης: 01.01.2023

Ημερομηνία λήξης: 31.12.2025

Γραμματισμός

Στόχος εκπαίδευσης

Πρωταρχικός στόχος του εργαστηρίου είναι να «εφοδιάσει» τους συμμετέχοντες με βασικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες στη λεκτική επικοινωνία, την κριτική σκέψη και την κοινωνικά υπεύθυνη χρήση της γλώσσας. Οι συμμετέχοντες θα αναπτύξουν ισχυρή κατανόηση των βασικών λεκτικών αλληλεπιδράσεων, όπως η συζήτηση, η διαπραγμάτευση, η παρουσίαση και η αντιπαράθεση, ενώ παράλληλα, θα μάθουν να διακρίνουν τα διάφορα γλωσσικά στυλ και μητρώα. Επιπλέον, θα ενισχύσουν τις ικανότητές τους για κριτική σκέψη, στοιχείο που θα τους επιτρέψει να δημιουργούν και να αξιολογούν εναλλακτικές λύσεις σε προκλήσεις, τόσο σε επαγγελματικά, όσο και σε προσωπικά πλαίσια.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και εφαρμογών, οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν τον αντίκτυπο της γλώσσας στη διαπροσωπική δυναμική και θα καλλιεργήσουν πιο θετικές και κοινωνικά υπεύθυνες πρακτικές επικοινωνίας. Αυτή η πρακτική εμπειρία, θα ενδυναμώσει τους συμμετέχοντες να βελτιώσουν τη λεκτική τους επικοινωνία, να συμβάλουν σε πιο συμπεριληπτικά επαγγελματικά περιβάλλοντα και να «περιηγηθούν» σε διάφορα σενάρια επικοινωνίας με αυτοπεποίθηση.

Γραμματισμός Μαθησιακά Αποτελέσματα

Όσον αφορά τις **γνώσεις**:

- ✓ Να κατανοείτε και να περιγράφετε τους κύριους τύπους λεκτικής αλληλεπίδρασης και τα χαρακτηριστικά των διαφόρων γλωσσικών στυλ και μητρώων, συμπεριλαμβανομένων των επίσημων, ανεπίσημων, τεχνικών και «πειστικών».
- ✓ Να προσδιορίζετε διαφορετικές και εναλλακτικές λύσεις σε προκλήσεις, εφαρμόζοντας κριτική σκέψη για την αξιολόγηση της σκοπιμότητας και της αποτελεσματικότητάς τους.
- ✓ Να περιγράφετε τον αντίκτυπο του τόνου, της γλώσσας του σώματος και των προθέσεων στην αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων.

Όσον αφορά τις **δεξιότητες**:

- ✓ Να εφαρμόζετε αποτελεσματικά διάφορους τύπους λεκτικής αλληλεπίδρασης σε ποικίλα πλαίσια, όπως είναι η διεξαγωγή μιας διαπραγμάτευσης ή η πραγματοποίηση μιας παρουσίασης.
- ✓ Να χρησιμοποιείτε στρατηγικές κριτικής σκέψης για να διερευνάτε και να δημιουργείτε λύσεις σε πραγματικές προκλήσεις, χρησιμοποιώντας διάφορες πηγές πληροφοριών.
- ✓ Να αναπτύσσετε και να εφαρμόζετε στρατηγικές για την υπεύθυνη και ηθική χρήση της γλώσσας σε διάφορα πλαίσια, με έμφαση στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της επικοινωνίας και της συναισθηματικής νοημοσύνης.

Γραμματισμός Μαθησιακά Αποτελέσματα

Γραμματισμός Μαθησιακά Αποτελέσματα

Όσον αφορά τις **ικανότητες**:

- ✓ Να αξιολογείτε και επιλέγετε τα κατάλληλα γλωσσικά στυλ και μητρώα, για να ενισχύετε τη σαφήνεια και την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας σας σε διάφορες λεκτικές αλληλεπιδράσεις.
- ✓ Να επιδεικνύετε την ικανότητα κριτικής αξιολόγησης και επιλογής των καταλληλότερων λύσεων σε προκλήσεις, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις πιθανές επιπτώσεις και την πρακτικότητά τους.
- ✓ Να αξιολογείτε και να βελτιώνετε τις προσωπικές πρακτικές επικοινωνίας σας, ώστε να διασφαλίζετε ότι είναι θετικές, με σεβασμό και κοινωνική υπευθυνότητα, ιδίως σε διαπολιτισμικές περιστάσεις και περιπτώσεις επίλυσης συγκρούσεων.

ERF: The European Reference Framework (Key Competences for Lifelong Learning)

Η **ικανότητα γραμματισμού** ορίζεται ως η ικανότητα κατανόησης, ερμηνείας και χρήσης του γραπτού και προφορικού λόγου σε διάφορα πλαίσια. Αυτό περιλαμβάνει την ικανότητα του ατόμου να:

- Να διαβάζει, γράφει, ακούει και μιλά με σαφήνεια και ακρίβεια.
- Να επικοινωνεί αποτελεσματικά σε κοινωνικά, ακαδημαϊκά και επαγγελματικά περιβάλλοντα.
- Να αναλύει και αξιολογεί το γλωσσικό περιεχόμενο, προσαρμόζοντας τη χρήση της γλώσσας σε διαφορετικά ακροατήρια και καταστάσεις.
- Να ασκεί κριτική σκέψη, η οποία επιτρέπει να αξιολογεί και να κατανοεί το νόημα των πληροφοριών.

Ποια ικανότητα του ERF αφορά η εκπαίδευσή μας;

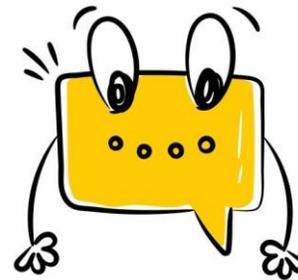
Πορεία Εκπαίδευσης

**Θεμέλια του
Γραμματισμού και της
Αποτελεσματικής
Επικοινωνίας**

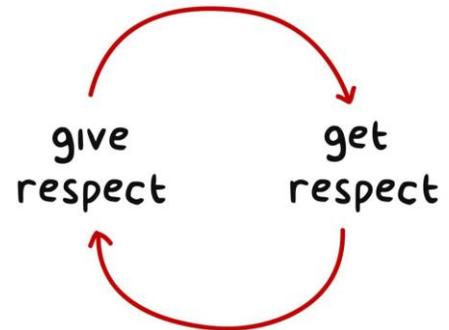
**Κριτική Σκέψη και
Δεξιότητες Επίλυσης
Προβλημάτων**

**Γλωσσική Δυναμική και
Διαπολιτισμική
Επικοινωνία**

Κανόνες Εκπαίδευσης

Chat

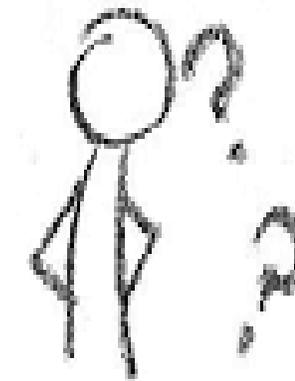
BREAK TIME

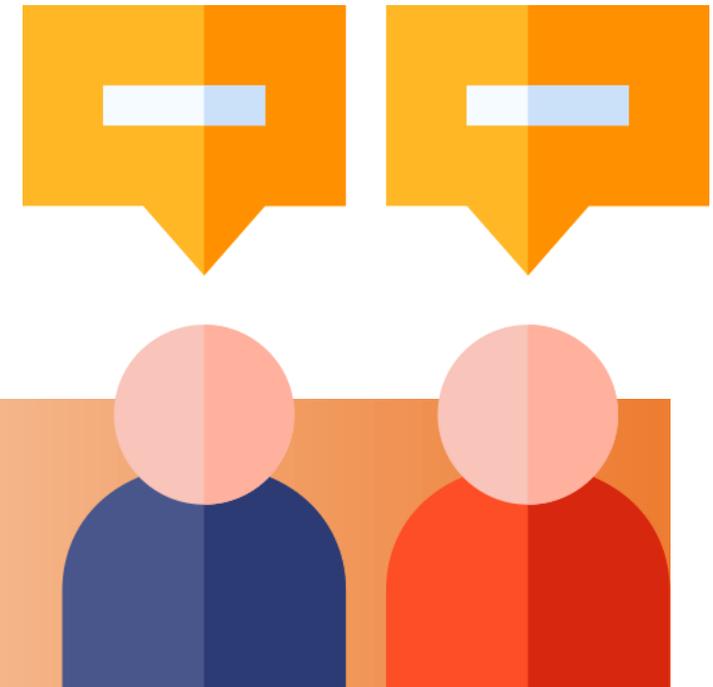
«Αληθινό ή Φανταστικό Γεγονός;»

«Αληθινό ή Φανταστικό Γεγονός;»

- ❖ Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι η πιο αξιόπιστη πηγή ειδήσεων σήμερα.
- ❖ Η κριτική σκέψη περιλαμβάνει την αξιολόγηση των πληροφοριών πριν τις αποδεχτούμε ως αληθινές.
- ❖ Όλοι θα πρέπει να εμπιστεύονται έναν ιστότοπο που φαίνεται επαγγελματικός και καλά σχεδιασμένος.
- ❖ Τα δεδομένα από επιστημονικές μελέτες είναι πάντα απαλλαγμένα από προκαταλήψεις.
- ❖ Μια γνώμη μπορεί να είναι εξίσου έγκυρη με ένα γεγονός.
- ❖ Τα λήμματα της «Βικιπαίδειας» δημιουργούνται από ειδικούς στον τομέα.
- ❖ Οι ιστότοποι ελέγχου γεγονότων είναι πολύτιμα εργαλεία για τον εντοπισμό παραπληροφόρησης.
- ❖ Όταν η πλειοψηφία των ανθρώπων πιστεύει κάτι, αυτό το καθιστά γεγονός.
- ❖ Όλα τα άρθρα που έχουν αξιολογηθεί από ομότιμους είναι αξιόπιστα.
- ❖ Είναι σημαντικό να κατανοεί κανείς το ιστορικό του συγγραφέα όταν αξιολογεί την αξιοπιστία μιας πηγής.

fact or
fiction?

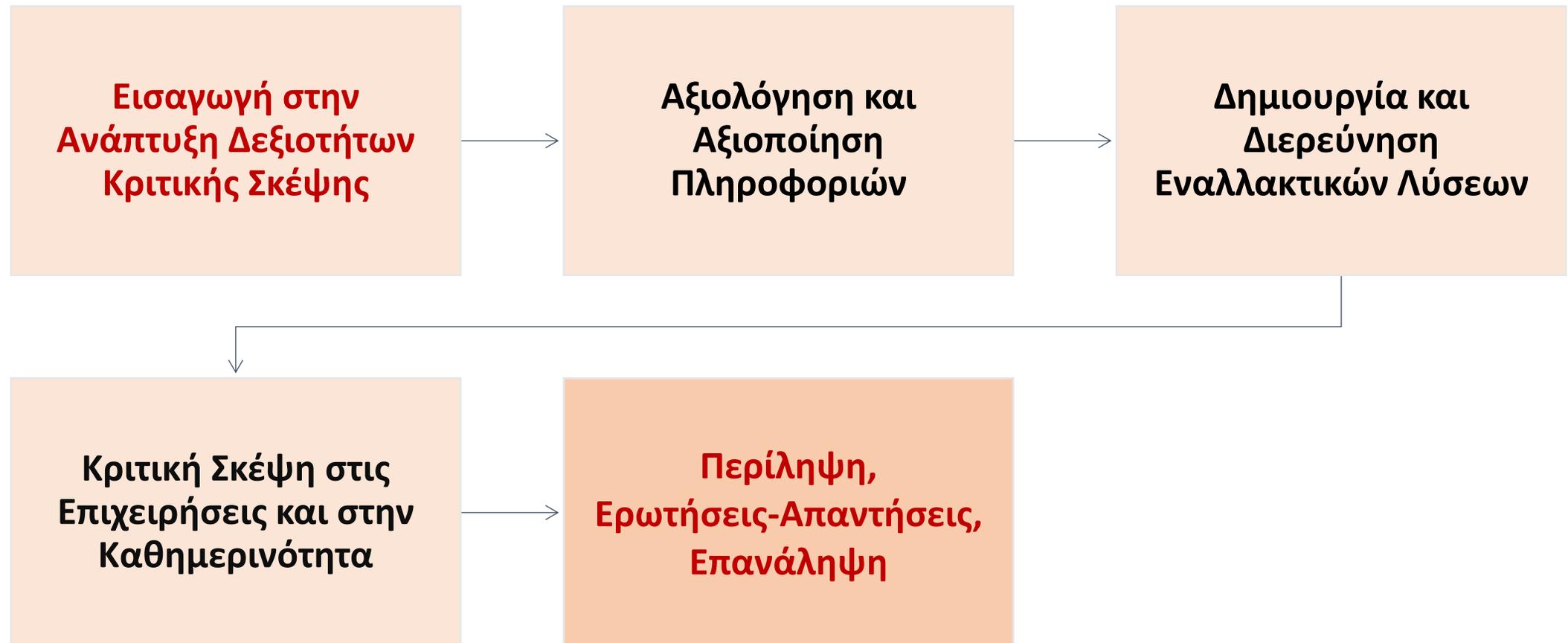

Συστάσεις
Ας γνωριστούμε!

«Μόνο ο ενσυνείδητος νους μπορεί να διακρίνει μεταξύ αλήθειας και ψεύδους σε έναν κόσμο γεμάτο πληροφορίες».

Ibn Khaldun

Πορεία Εκπαιδευτικής Ενότητας

Εισαγωγή στο Γραμματισμό

Γραμματισμός

Τι είναι;

- Η ικανότητα του να διαβάζεις, να γράφεις και να επικοινωνείς αποτελεσματικά.
- Μια θεμελιώδης ικανότητα που δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία, στην εκπαίδευση, στην εργασία και στις καθημερινές αλληλεπιδράσεις.

Η ανάπτυξη ισχυρών δεξιοτήτων γραμματισμού είναι απαραίτητη για την προσωπική ανάπτυξη και την επαγγελματική επιτυχία.

Περιλαμβάνει:

- Την κατανόηση και τη χρήση της γλώσσας για την έκφραση ιδεών, την πρόσβαση σε πληροφορίες και τη συνεργασία με άλλους.
- Την ικανότητα κριτικής σκέψης, ερμηνείας πληροφοριών και επίλυσης προβλημάτων.

Γραμματισμός

Στο σημερινό κόσμο, ο γραμματισμός υπερβαίνει τη βασική ανάγνωση και γραφή. Περιλαμβάνει, επίσης, τον ψηφιακό γραμματισμό, δηλαδή την ικανότητα χρήσης της τεχνολογίας και πρόσβασης σε διαδικτυακές πληροφορίες.

Γραμματισμός

• Τύποι γραμματισμού

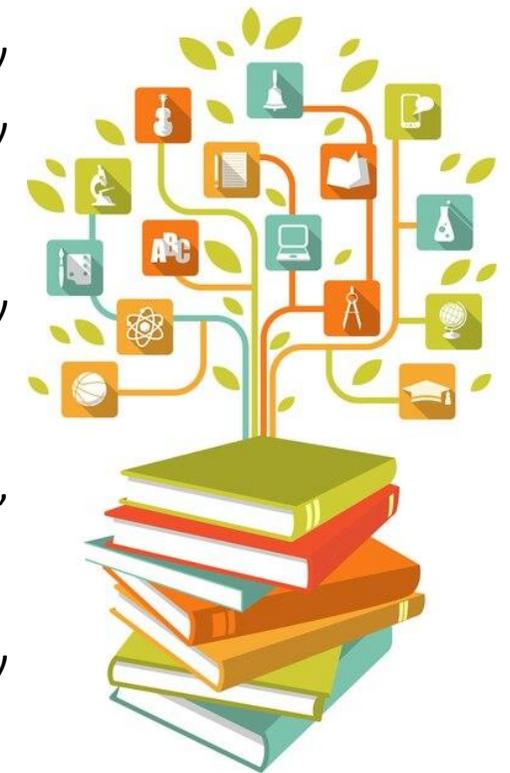
Ο **γραμματισμός** είναι μια ευρεία και εξελισσόμενη έννοια που υπερβαίνει την απλή ανάγνωση και γραφή. Περιλαμβάνει διάφορες δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική «πλοήγηση» και ερμηνεία του κόσμου.

Υπάρχουν διάφοροι τύποι γραμματισμού. Στην παρούσα εκπαιδευτική ενότητα, θα δοθεί έμφαση σε ορισμένους τύπους που είναι ζωτικής σημασίας στη σημερινή κοινωνία.

Γραμματισμός

- **Ερμηνευτικός γραμματισμός:** Ικανότητα ερμηνείας και κατανόησης του νοήματος των κειμένων. Περιλαμβάνει την ανάγνωση «ανάμεσα στις γραμμές», την κατανόηση των μεταφορών, του πλαισίου, του τόνου και των υπονοούμενων μηνυμάτων.
- **Αναλυτικός γραμματισμός:** Ανάλυση πολύπλοκων πληροφοριών για την αξιολόγηση και την κατανόησή τους.
- **Λειτουργικός γραμματισμός:** Χρήση της ανάγνωσης και της γραφής για πρακτικές, καθημερινές εργασίες.
- **Πολιτισμικός γραμματισμός:** Κατανόηση των κανόνων και των αξιών για την αποτελεσματική επικοινωνία εντός ενός πολιτισμού.

Γραμματισμός

- **Ψηφιακός γραμματισμός:** Πλοήγηση, αξιολόγηση και δημιουργία πληροφοριών με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.
- **Συναισθηματικός γραμματισμός:** Αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων με επικοινωνιακό τρόπο.
- **Γραμματισμός στα μέσα ενημέρωσης:** Κατανόηση του τρόπου δημιουργίας των μηνυμάτων των μέσων ενημέρωσης και της επιρροής τους.
- **Πληροφοριακή παιδεία:** Εύρεση, αξιολόγηση και αποτελεσματική χρήση πληροφοριών.

Γραμματισμός

- **Γιατί είναι σημαντικός ο Γραμματισμός;**
 - Ενδυναμώνει τα άτομα να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία.
 - Ενισχύει τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας και προσωπικής ανάπτυξης.
 - Βελτιώνει τις επικοινωνιακές δεξιότητες και την κριτική σκέψη.
 - Υποστηρίζει τη δια βίου μάθηση και την προσαρμογή σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο.

Γραμματισμός

- **Ποια είναι η σημασία της ανάπτυξης δεξιοτήτων γραμματισμού πέραν της βασικής ανάγνωσης και γραφής;**
 - Η παρούσα εκπαιδευτική ενότητα έχει σχεδιαστεί για να ενισχύσει διάφορες μορφές γραμματισμού, πέρα από την ανάγνωση και τη γραφή, με σκοπό την προετοιμασία για την πολυπλοκότητα τόσο της επαγγελματικής, όσο και της προσωπικής επικοινωνίας.
 - Η ενότητα επικεντρώνεται στην ανάπτυξη του **ερμηνευτικού, αναλυτικού, λειτουργικού, πολιτισμικού, ψηφιακού, συναισθηματικού, «πολυμεσικού» και πληροφοριακού γραμματισμού**. Αυτοί οι «γραμματισμοί» βοηθούν τους συμμετέχοντες να γίνουν ικανοί να κατανοούν, να αξιολογούν και να συνεργάζονται αποτελεσματικά με ποικίλα ακροατήρια, σε πολλαπλά πλαίσια.

1. Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Κριτικής Σκέψης

1.1 Εισαγωγή στην κριτική σκέψη

1.2 Ορισμός της κριτικής σκέψης

1.3 Η σημασία της κριτικής σκέψης στις επιχειρήσεις και στην καθημερινή ζωή

Κριτική σκέψη

Η κριτική σκέψη είναι μια από τις πιο βασικές δεξιότητες στο σημερινό κόσμο που είναι «πλούσιος» σε πληροφορίες. Περιλαμβάνει την ικανότητα να σκέφτεται κανείς «καθαρά» και λογικά, να κατανοεί τη λογική σύνδεση μεταξύ των ιδεών, να αξιολογεί τα αποδεικτικά στοιχεία και να προσεγγίζει συστηματικά τα προβλήματα, για να καταλήγει σε καλά «ενημερωμένα» συμπεράσματα.

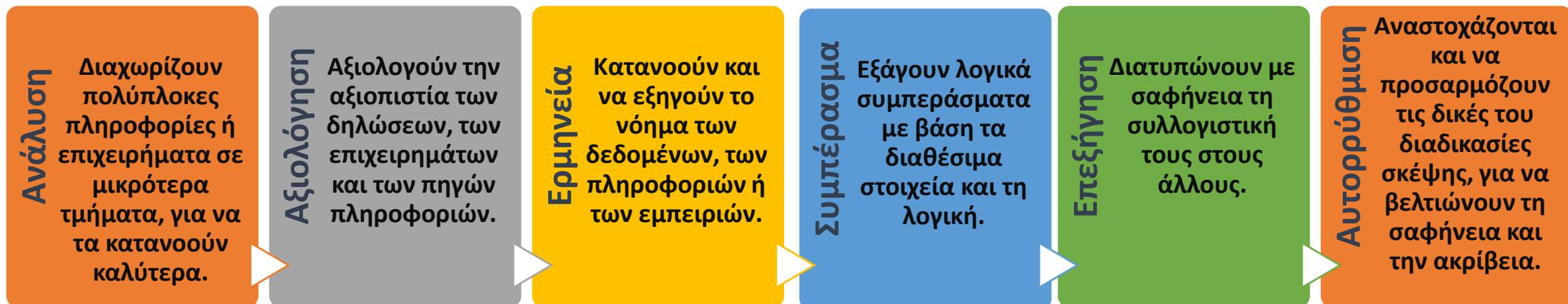
Τόσο σε επαγγελματικά όσο και σε προσωπικά πλαίσια, η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης ενδυναμώνει τα άτομα να αναλύουν κριτικά τις πληροφορίες, να επιλύουν αποτελεσματικά προβλήματα και να λαμβάνουν αποφάσεις με βάση τη λογική και όχι το συναίσθημα ή την προκατάληψη.

Κριτική σκέψη

• Τι είναι η κριτική σκέψη;

Η κριτική σκέψη είναι κάτι περισσότερο από την ικανότητα επεξεργασίας πληροφοριών. Είναι μια πειθαρχημένη, αυτοκατευθυνόμενη προσέγγιση της σκέψης, που επιτρέπει στα άτομα να:

Κριτική σκέψη

Βασικά συστατικά της κριτικής σκέψης, με παραδείγματα:

Αναλύστε

- Ανάλυση ενός ειδησεογραφικού άρθρου με τον εντοπισμό του κύριου ισχυρισμού, την αξιολόγηση των υποστηρικτικών στοιχείων και την εξέταση του κατά πόσον υπάρχουν προκαταλήψεις.

Αξιολογήστε

- Αξιολόγηση μιας ερευνητικής εργασίας με τον έλεγχο της μεθοδολογίας, την ενδελεχή εξέταση των διαπιστευτηρίων του συγγραφέα και τη διασταύρωση των ευρημάτων με άλλες μελέτες.

Ερμηνεύστε

- Ερμηνεία των στατιστικών δεδομένων που παρουσιάζονται σε μια έκθεση για την κατανόηση της σημασίας τους στο ευρύτερο πλαίσιο της μελέτης.

Εξάγετε συμπεράσματα

- Εξαγωγή συμπερασμάτων για τα πιθανά αποτελέσματα μιας επιχειρηματικής στρατηγικής με βάση τις τάσεις της αγοράς και τη συμπεριφορά των καταναλωτών.

Εξηγήστε

- Επεξήγηση σε μια ομάδα του γιατί επιλέχθηκε μια συγκεκριμένη προσέγγιση για την επίλυση ενός προβλήματος, παραθέτοντας τα στοιχεία και το σκεπτικό πίσω από την απόφαση.

«Αυτορρυθμιστείτε»

- Αναστοχασμός μιας απόφασης μετά τη λήψη της και αξιολόγηση του κατά πόσον αυτή βασίστηκε σε ορθή λογική και επαρκή αποδεικτικά στοιχεία.

Κριτική σκέψη

Γιατί είναι **σημαντικές** οι δεξιότητες κριτικής σκέψης;

1

Λήψη
αποφάσεων σε
πολύπλοκα
περιβάλλοντα

2

Επίλυση
προβλημάτων

3

Βελτίωση
επικοινωνίας

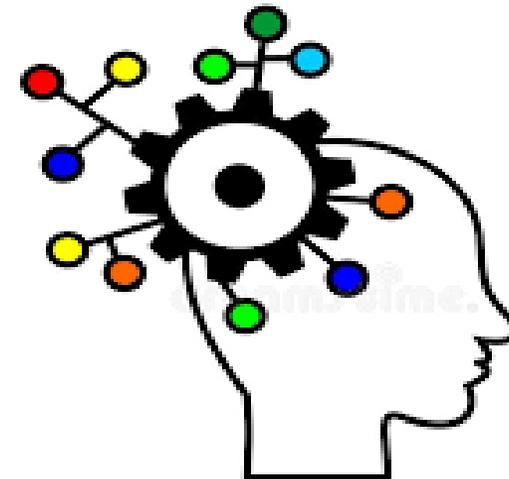
4

Μείωση
προκατάληψης

Κριτική σκέψη

Πρακτικές στρατηγικές για την ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης

1. Διατύπωση ερωτήσεων ανοικτού τύπου
2. Πρόκληση παραδοχών
3. Εξάσκηση ενεργητικής ακρόασης
4. Χρήση αναστοχαστικής σκέψης
5. Αναζήτηση διαφορετικών οπτικών
6. Εφαρμογή σωκρατικής μεθόδου

Critical
Thinking

«Η Πρόκληση της Επιβίωσης σε ένα Ερημικό Νησί»

Κριτική σκέψη

Εμπόδια στην κριτική σκέψη:

- 1. Γνωστικές προκαταλήψεις:** Οι άνθρωποι είναι επιρρεπείς σε γνωστικές προκαταλήψεις, όπως η προκατάληψη επιβεβαίωσης (προτίμηση σε πληροφορίες που υποστηρίζουν προϋπάρχουσες πεποιθήσεις) ή η αγκύλωση (υπερβολική στήριξη σε αρχικές πληροφορίες).
- 2. Συναισθηματική επιρροή:** Τα συναισθήματα μπορούν να «θολώσουν» την κρίση και να εμποδίσουν την ορθολογική λήψη αποφάσεων, ιδίως σε καταστάσεις υψηλού άγχους.
- 3. Υπερβολική αυτοπεποίθηση:** Η υπόθεση ότι κάποιος γνωρίζει ήδη την απάντηση ή έχει όλες τις πληροφορίες μπορεί να οδηγήσει σε κακή λήψη αποφάσεων.
- 4. Έλλειψη χρόνου ή πληροφοριών:** Η λήψη γρήγορων αποφάσεων υπό πίεση ή χωρίς επαρκή δεδομένα μπορεί να περιορίσει την ικανότητα κριτικής σκέψης.

2. Αξιολόγηση και Αξιοποίηση Πληροφοριών

2.1 Προσδιορισμός αξιόπιστων και αναξιόπιστων πηγών πληροφοριών

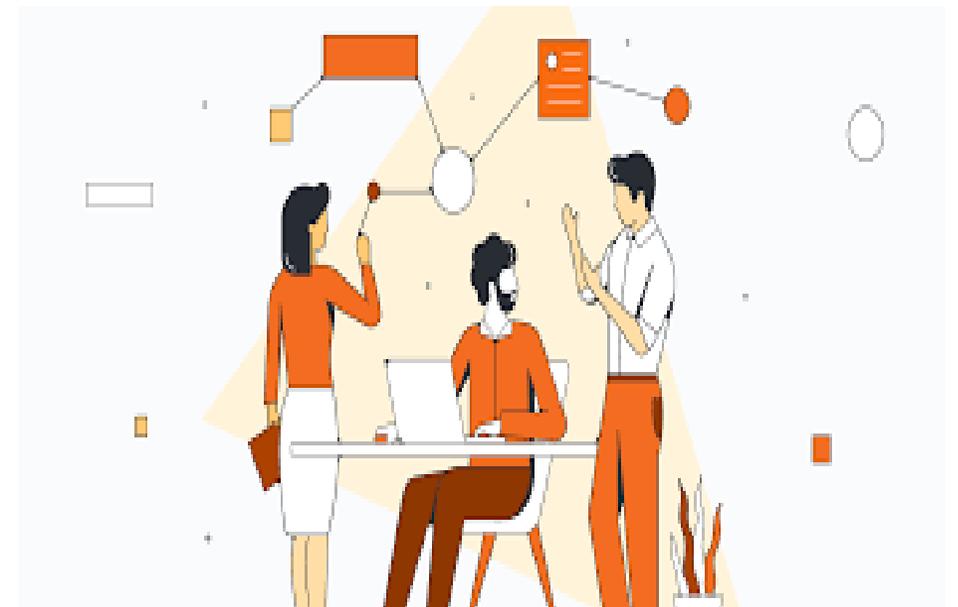
2.2 Αξιολόγηση πληροφοριών από διάφορες πηγές

*«Γνώση δεν είναι αυτό που διαβάζεις ή απομνημονεύεις,
αλλά αυτό που αναλύεις και κατανοείς μέσω της αντίληψης».*
Ibn Rushd

Αξιολόγηση και Αξιοποίηση Πληροφοριών

Η αξιολόγηση και η αξιοποίηση πληροφοριών είναι μια κρίσιμη δεξιότητα στο σημερινό κόσμο, που βασίζεται κατά πολύ σε δεδομένα.

Με τον τεράστιο όγκο πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στο Διαδίκτυο, σε έντυπη μορφή και από διάφορες άλλες πηγές, η ικανότητα διάκρισης μεταξύ αξιόπιστων και αναξιόπιστων πληροφοριών είναι το κλειδί για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων τόσο σε επαγγελματικό, όσο και σε προσωπικό επίπεδο.

Αξιολόγηση και Αξιοποίηση Πληροφοριών

Εντοπισμός αξιόπιστων έναντι αναξιόπιστων πηγών πληροφοριών:

Αξιόπιστες πηγές:

Οι αξιόπιστες πληροφορίες προέρχονται συνήθως από αξιόπιστες πηγές, όπως περιοδικά με αξιολόγηση από ομοτίμους, έγκριτους ειδησεογραφικούς οργανισμούς, κυβερνητικές εκδόσεις και ακαδημαϊκά ιδρύματα. Αυτές οι πηγές χαρακτηρίζονται από επαληθευμένα γεγονότα, δεδομένα και συμπεράσματα, τα οποία βασίζονται σε αποδείξεις.

Παραδείγματα:

- Ακαδημαϊκά περιοδικά (π.χ. JSTOR, Google Scholar).
- Αξιόπιστα ειδησεογραφικά πρακτορεία (π.χ. BBC, The New York Times).
- Κυβερνητικές εκθέσεις και επίσημες στατιστικές.

Αξιολόγηση και Αξιοποίηση Πληροφοριών

Εντοπισμός αξιόπιστων έναντι αναξιόπιστων πηγών πληροφοριών:

Αναξιόπιστες πηγές:

Οι αναξιόπιστες πηγές μπορεί να περιλαμβάνουν περιεχόμενο που στερείται αποδείξεων ή επαλήθευσης, όπως προσωπικά ιστολόγια, μη επαληθευμένες αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή ιστότοπους χωρίς ένδειξη συγγραφέα ή σαφή συντακτικά πρότυπα. Αυτές οι πηγές συχνά παρουσιάζουν μεροληπτικές ή παραπλανητικές πληροφορίες, χωρίς αποδεικτικά στοιχεία.

Παραδείγματα:

- Ανώνυμες αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Ιστοσελίδες με εντυπωσιακούς τίτλους.
- Άρθρα γνώμης, χωρίς τεκμηρίωση.

Αξιολόγηση και Αξιοποίηση Πληροφοριών

Αξιολόγηση πληροφοριών από διάφορες πηγές:

1. Διασταύρωση γεγονότων:

Ένα από τα σημαντικότερα βήματα για την αξιολόγηση των πληροφοριών είναι η διασταύρωσή τους με πολλαπλές αξιόπιστες πηγές. Εάν οι ίδιες πληροφορίες εμφανίζονται σε διάφορα αξιόπιστα μέσα, είναι πιθανότερο να είναι ακριβείς. Αντίθετα, αν προκύπτουν ασυμφωνίες, απαιτείται περαιτέρω έρευνα, για να διαπιστωθεί η αλήθεια.

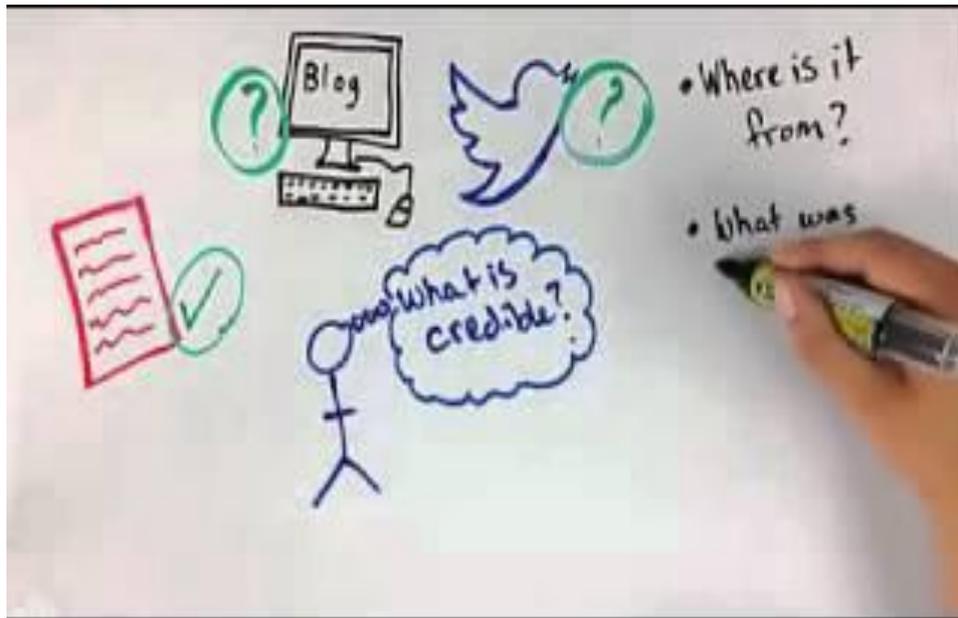
2. Έλεγχος των διαπιστευτηρίων του συγγραφέα:

Η εμπειρία και τα προσόντα ενός συγγραφέα παίζουν σημαντικό ρόλο στην αξιοπιστία των πληροφοριών. Κατά την αξιολόγηση των πληροφοριών, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπ' όψιν το ιστορικό, η εκπαίδευση και οι διασυνδέσεις του συγγραφέα. Για παράδειγμα, είναι ο συγγραφέας ειδικός στον τομέα για τον οποίο γράφει ή προσφέρει μια μη ενημερωμένη γνώμη;

Αξιολόγηση και Αξιοποίηση Πληροφοριών

Αξιολόγηση πληροφοριών από διάφορες πηγές:

3. Εντοπισμός προκαταλήψεων:

Όλες οι πηγές πληροφοριών έχουν κάποιο βαθμό προκατάληψης. Το κλειδί είναι να εντοπίζεται και να λαμβάνεται υπ' όψιν κατά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του περιεχομένου. Η προκατάληψη μπορεί να εκδηλώνεται με τον τρόπο παρουσίασης των γεγονότων ή με την επιλεκτική παράλειψη σημαντικών λεπτομερειών. Η ικανότητα εντοπισμού της προκατάληψης επιτρέπει μια πιο αντικειμενική αξιολόγηση των πληροφοριών.

Αξιολόγηση και Αξιοποίηση Πληροφοριών

Πρακτικές στρατηγικές για την
αξιολόγηση πληροφοριών:

Πλαίσιο ASK:

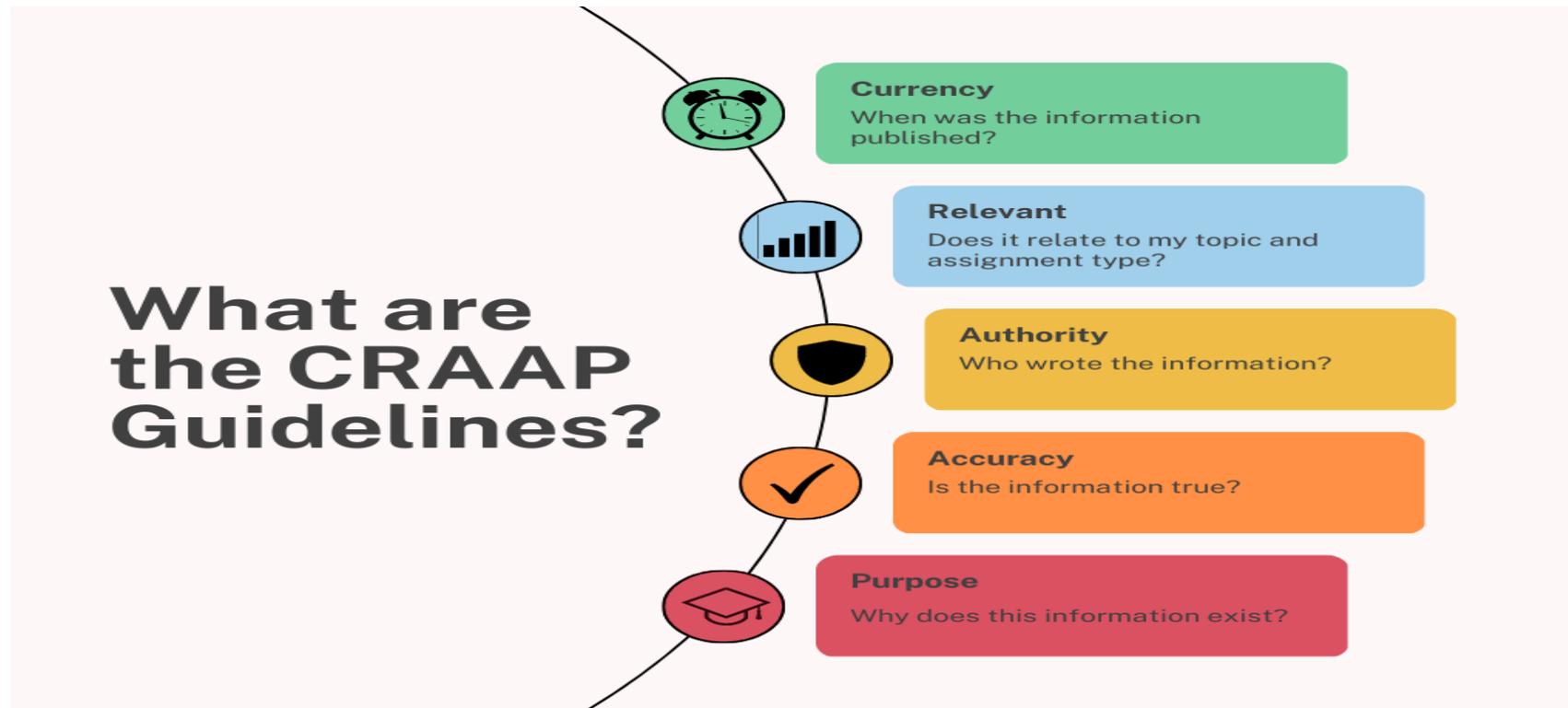
Author (Συγγραφέας): Ποιος είναι και έχει τα προσόντα να μιλήσει για το θέμα;

Source (Πηγή): Είναι αξιόπιστη και γνωστή για την ακρίβειά της;

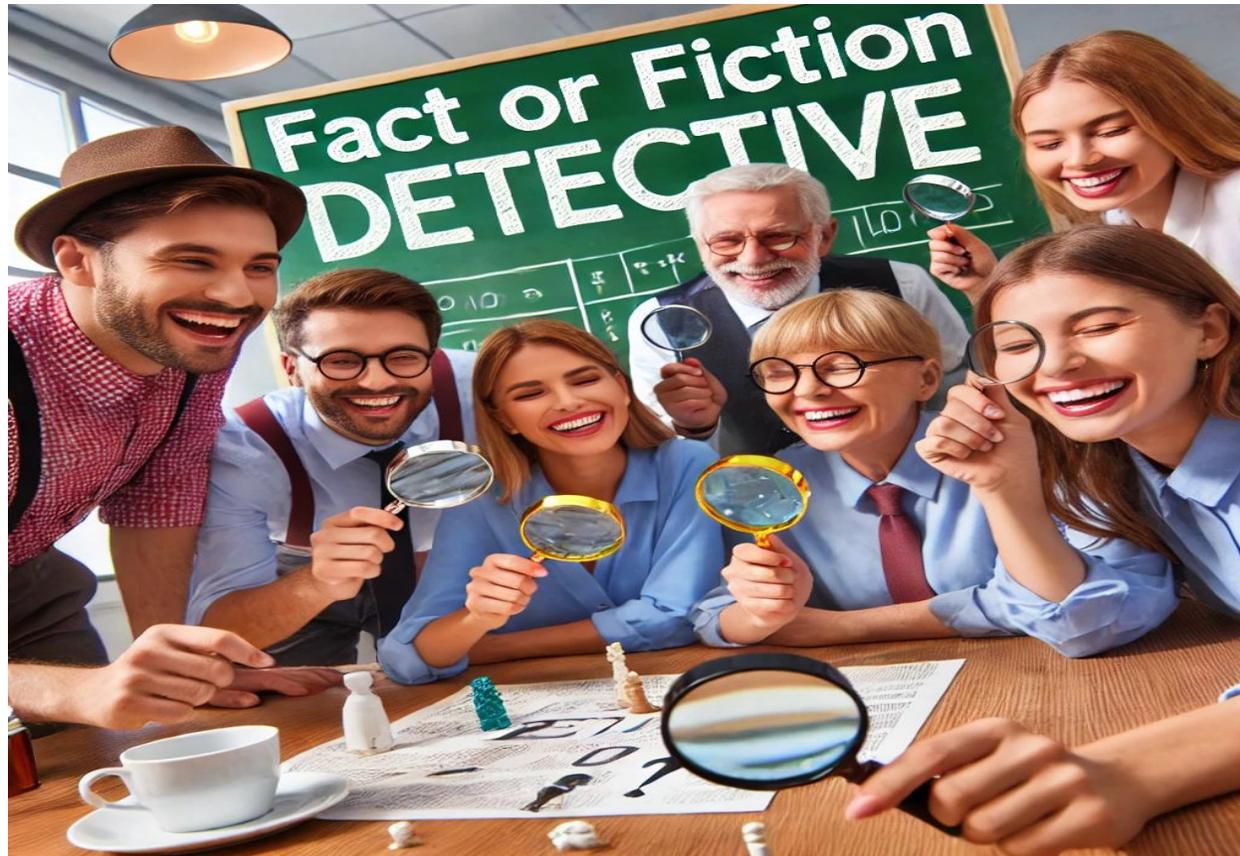
Knowledge (Γνώση): Προστίθεται στη βάση των υφιστάμενων γνώσεών σας και συνάδει με άλλες πληροφορίες;

Αξιολόγηση και Αξιοποίηση Πληροφοριών

Πρακτικές στρατηγικές για την αξιολόγηση πληροφοριών:

«Ντετέκτιβ Αληθινών ή Φανταστικών Γεγονότων;»

«Ντετέκτιβ Αληθινών ή Φανταστικών Γεγονότων;»

Μια ανάρτηση σε μια δημοφιλή πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης υποστηρίζει τα εξής:

«Η κατανάλωση νερού με λεμόνι κάθε πρωί μπορεί να θεραπεύσει όλες τις ασθένειες, συμπεριλαμβανομένου του καρκίνου, των καρδιακών παθήσεων και του διαβήτη. Αποτοξινώνει ολόκληρο το σώμα, ενισχύει το ανοσοποιητικό σύστημα και κάνει ακόμη και το δέρμα να λάμπει μέσα σε μία νύχτα. Ξεχάστε τους γιατρούς και τα φάρμακα· το νερό με λεμόνι είναι το μόνο που χρειάζεστε!».

«Η Θαυματουργή Δίαιτα: Χάστε 20 κιλά σε 2 εβδομάδες χωρίς άσκηση!»

Το άρθρο υποστηρίζει ότι ο καθένας μπορεί να χάσει γρήγορα βάρος τρώγοντας μόνο ένα είδος φρούτου για δύο εβδομάδες. Ο συγγραφέας υπόσχεται ότι αυτή η μέθοδος υποστηρίζεται από την «επιστήμη», αλλά δεν παραπέμπει σε καμία μελέτη ή έρευνα. Επίσης, δεν αναφέρεται το βιογραφικό του συγγραφέα, ο οποίος φαίνεται να είναι ένας ερασιτέχνης blogger.

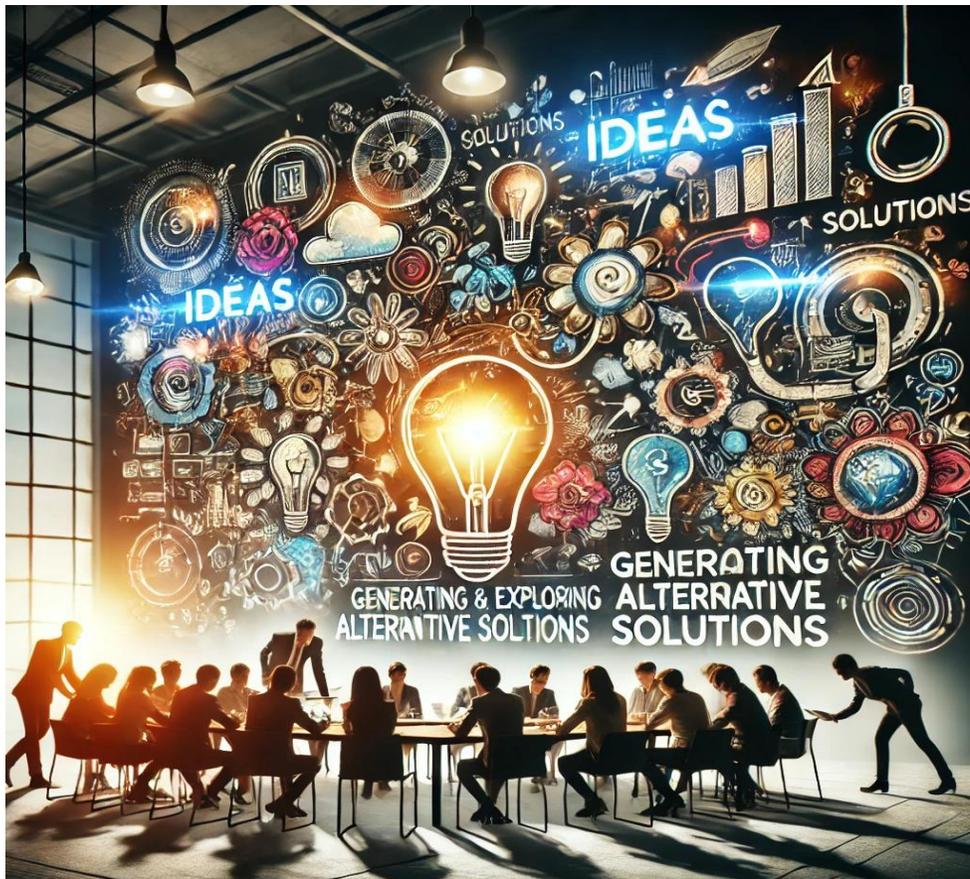
*«Η ποιότητα της απόφασής σας είναι τόσο καλή,
όσο και οι πληροφορίες στις οποίες βασίζεται».*
Άγνωστος

3. Δημιουργία και διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων

3.1 Επίλυση προβλημάτων μέσω κριτικής σκέψης

3.2 Αξιολόγηση λύσεων βάσει κριτηρίων κριτικής σκέψης

Δημιουργία και διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων

Τόσο σε επιχειρηματικό πλαίσιο, όσο και στο πλαίσιο της καθημερινότητας, η επίλυση προβλημάτων απαιτεί συχνά περισσότερες από μία προσεγγίσεις. Η ανάπτυξη της ικανότητας δημιουργίας και διερεύνησης εναλλακτικών λύσεων επιτρέπει στα άτομα να σκέφτονται εκτός των παραδοσιακών μεθόδων, να σταθμίζουν τα διαφορετικά αποτελέσματα και να επιλέγουν την πιο αποτελεσματική στρατηγική. Η κριτική σκέψη διαδραματίζει ζωτικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία, επιτρέποντας στα άτομα να αξιολογούν όλες τις πιθανές λύσεις πριν αποφασίσουν για την καταλληλότερη.

Δημιουργία και διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων

1

Αποκλίνουσα
σκέψη

2

Αξιολόγηση
λύσεων

3

Τεχνικές
δημιουργικής
επίλυσης
προβλημάτων
(Νοητική
χαρτογράφηση –
Πλάγια σκέψη)

Επίλυση προβλημάτων μέσω κριτικής σκέψης

Βασικά βήματα:

- ✓ Εντοπισμός και προσδιορισμός του προβλήματος
- ✓ Συλλογή και ανάλυση σχετικών πληροφοριών
- ✓ Δημιουργία εναλλακτικών λύσεων
- ✓ Αξιολόγηση των λύσεων
- ✓ Επιλογή της καλύτερης λύσης
- ✓ Εφαρμογή της λύσης και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων

Αξιολόγηση λύσεων βάσει κριτηρίων κριτικής σκέψης

Η αξιολόγηση των λύσεων απαιτεί **αντικειμενική και συστηματική προσέγγιση**, για να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Η **κριτική σκέψη** παρέχει ένα πλαίσιο για την αξιολόγηση των λύσεων που εστιάζει σε **συγκεκριμένα κριτήρια**, τα οποία αξιολογούν τη **σκοπιμότητα**, την **αποτελεσματικότητα**, τον **αντίκτυπο** και τις **ηθικές προεκτάσεις** μιας προτεινόμενης λύσης.

Αξιολόγηση λύσεων βάσει κριτηρίων κριτικής σκέψης

	Σκοπιμότητα	Αποτελεσματικότητα
Ορισμός	Αναφέρεται στο κατά πόσον η λύση μπορεί ρεαλιστικά να εφαρμοστεί, με βάση τους διαθέσιμους πόρους (χρόνος, προϋπολογισμός, προσωπικό και υποδομές).	Μετράει πόσο καλά αντιμετωπίζει η λύση το πρόβλημα και πόσο καλά ανταποκρίνεται στους επιδιωκόμενους στόχους.
Ερωτήσεις προς εξέταση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είναι η λύση προσιτή με βάση τον τρέχοντα προϋπολογισμό; ✓ Μπορεί η λύση να εφαρμοστεί εντός του απαιτούμενου χρονοδιαγράμματος; ✓ Είναι διαθέσιμοι οι απαραίτητοι πόροι (εξοπλισμός, ανθρώπινο δυναμικό) για εφαρμογή της λύσης; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Επιλύει η λύση τη βασική αιτία του προβλήματος; ✓ Θα αποφέρει η λύση μακροπρόθεσμα οφέλη ή μόνο μια προσωρινή διευθέτηση; ✓ Υπάρχουν μετρήσιμα αποτελέσματα που αποδεικνύουν την επιτυχία της λύσης;
Παράδειγμα	Μια εταιρεία μπορεί να αναπτύξει μια καινοτόμο εκστρατεία μάρκετινγκ για τη βελτίωση των πωλήσεων, αλλά, αν το κόστος της εκστρατείας είναι πολύ υψηλό, μπορεί να μην είναι εφικτό να εφαρμοστεί.	Μια επιχείρηση μπορεί να εισαγάγει ένα πρόγραμμα πιστότητας πελατών για να αυξήσει τα ποσοστά διατήρησης, αλλά μετά την ανάλυση των αποτελεσμάτων, μπορεί να διαπιστώσει ότι αύξησε μόνο τη βραχυπρόθεσμη δέσμευση χωρίς μακροπρόθεσμη βελτίωση.

Αξιολόγηση λύσεων βάσει κριτηρίων κριτικής σκέψης

	Αντίκτυπος	Δεοντολογία (Ηθικές Προεκτάσεις)
Ορισμός	Αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο η λύση θα επηρεάσει τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των πελατών, των εργαζομένων και της κοινότητας. Οι θετικές συνέπειες θα πρέπει να έχουν προτεραιότητα, ενώ οι αρνητικές συνέπειες θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν.	Εξετάζει αν η λύση ευθυγραμμίζεται με τα ηθικά και δεοντολογικά πρότυπα. Είναι σημαντικό να εξετάζονται οι μακροπρόθεσμες ηθικές επιπτώσεις και όχι μόνο τα βραχυπρόθεσμα οφέλη.
Ερωτήσεις προς εξέταση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πώς θα επηρεάσει η λύση τα ενδιαφερόμενα μέρη της εταιρείας (πελάτες, εργαζόμενους, προμηθευτές); ✓ Θα δημιουργήσει η λύση ακούσιες αρνητικές συνέπειες; ✓ Θα βελτιώσει η λύση τη φήμη της εταιρείας; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είναι η λύση ηθικά ορθή και δίκαιη για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη; ✓ Υπάρχουν νομικά ή κανονιστικά ζητήματα που πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν στο πλαίσιο της λύσης; ✓ Θα μπορούσε η λύση να βλάψει ορισμένες ομάδες ή άτομα;
Παράδειγμα	Μια εταιρεία που εξετάζει το ενδεχόμενο μετεγκατάστασης της έδρας της, πρέπει να αξιολογήσει τον αντίκτυπο στους εργαζόμενους που ενδέχεται να χρειαστεί να μετεγκατασταθούν, καθώς και στην τοπική κοινωνία όπου λειτουργεί σήμερα.	Μια εταιρεία που αποφασίζει να μειώσει τα έξοδά της αναθέτοντας τις εργασίες της σε εξωτερικούς συνεργάτες, μπορεί να αντιμετωπίσει ηθικά ζητήματα, αν το εργοστάσιο στο οποίο ανατίθενται οι εργασίες είναι γνωστό για κακές εργασιακές πρακτικές.

«Λύνοντας το κυκλοφοριακό πρόβλημα με τα αιλουροειδή»

Μια μικρή πόλη αντιμετωπίζει ένα παράξενο πρόβλημα: όλες οι γάτες της πόλης έχουν αποφασίσει να κοιμηθούν στη μέση του κεντρικού δρόμου, προκαλώντας κυκλοφοριακό κομφούζιο και χάος. Το δημοτικό συμβούλιο ζητάει δημιουργικές λύσεις για την επίλυση του προβλήματος!

4. Κριτική σκέψη στις επιχειρήσεις και στην καθημερινότητα

4.1 Επίδραση της τεχνολογίας στην κριτική σκέψη

4.2 Κριτική σκέψη και πολιτισμική συνείδηση

Επίδραση της τεχνολογίας στην κριτική σκέψη

❖ Υπερφόρτωση πληροφοριών

• Η πρόκληση της υπερβολικής πληροφόρησης:

Η ψηφιακή εποχή μάς προσφέρει τεράστια ποσότητα πληροφοριών, οι οποίες, όμως, δεν είναι αξιόπιστες ή σχετικές στο σύνολό τους. Με την άνοδο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, των μηχανών αναζήτησης και των ειδησεογραφικών κύκλων 24/7, οι άνθρωποι «βομβαρδίζονται» συνεχώς με νέα δεδομένα. Αυτή η «υπερφόρτωση» δυσκολεύει την εστίαση, την αξιολόγηση της αξιοπιστίας και το φιλτράρισμα της πληροφόρησης.

Επίδραση της τεχνολογίας στην κριτική σκέψη

❖ Υπερφόρτωση πληροφοριών

• Κριτική σκέψη στο φιλτράρισμα των πληροφοριών:

Η κριτική σκέψη βοηθάει στο να «ξεδιαλύνουμε» τον «κατακλυσμό» δεδομένων, ενθαρρύνοντας τον σκεπτικισμό, τον έλεγχο των γεγονότων και την επικύρωση των πηγών. Βοηθά τα άτομα να δίνουν προτεραιότητα στις σχετικές πληροφορίες και να αγνοούν τους περισπασμούς, διασφαλίζοντας ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με βάση «διασταυρωμένα» γεγονότα.

Επίδραση της τεχνολογίας στην κριτική σκέψη

Σε εταιρικά περιβάλλοντα, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων χρησιμοποιούν ψηφιακές πλατφόρμες για τη συλλογή δεδομένων. Ένας διευθυντής μπορεί να χρησιμοποιήσει κριτική σκέψη για να προσδιορίσει την εγκυρότητα της έρευνας αγοράς ή το κατά πόσο τα δεδομένα περιλαμβάνουν προκαταλήψεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εσφαλμένα συμπεράσματα.

Επίδραση της τεχνολογίας στην κριτική σκέψη

❖ Αυτοματοποίηση και τεχνητή νοημοσύνη

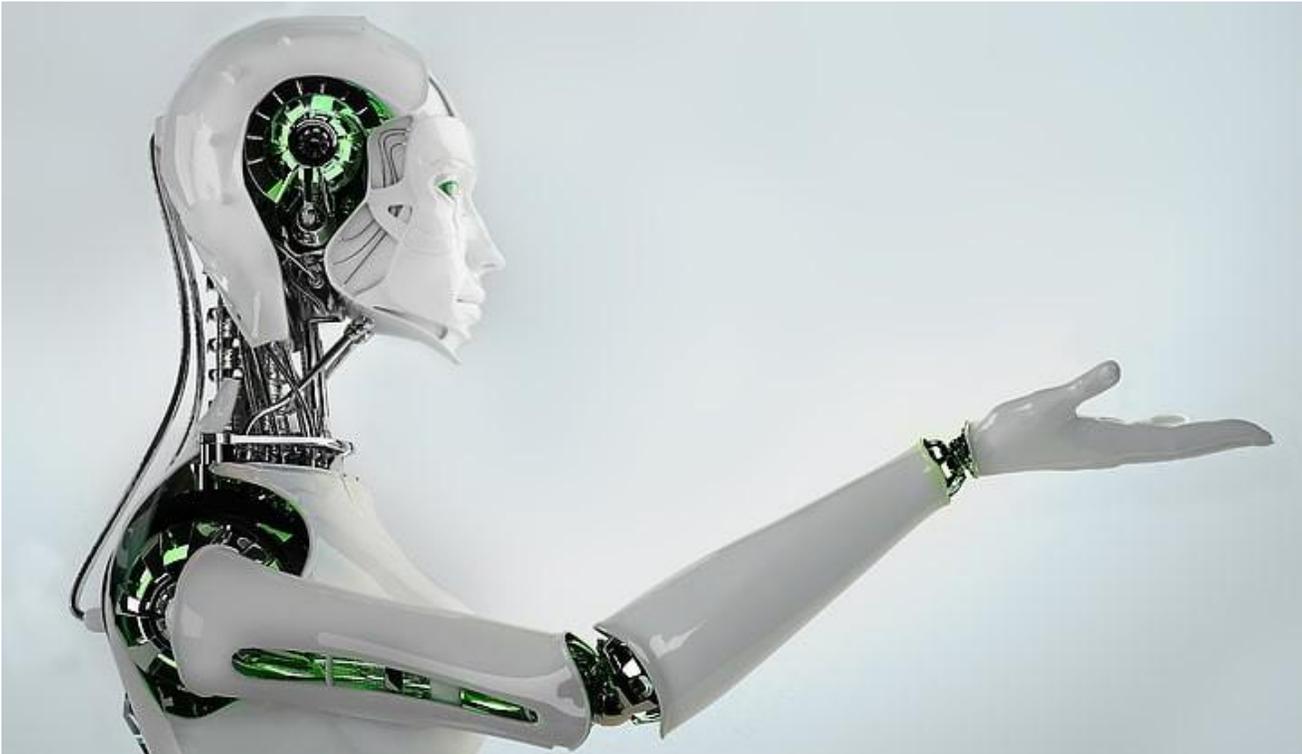
• Το δίκκοπο μαχαίρι της τεχνολογίας:

Η αυτοματοποίηση, η μηχανική μάθηση και τα εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης έχουν «μεταμορφώσει» τις βιομηχανίες με τον εξορθολογισμό των διαδικασιών, τη βελτίωση της αποδοτικότητας και την προσφορά πληροφοριών βάσει δεδομένων. Ωστόσο, η εξάρτηση από την τεχνολογία μπορεί να αποδυναμώσει την ανθρώπινη κρίση, αν η κριτική σκέψη δεν εφαρμόζεται παράλληλα με τις τεχνολογικές λύσεις.

Επίδραση της τεχνολογίας στην κριτική σκέψη

❖ Αυτοματοποίηση και τεχνητή νοημοσύνη:

Ανθρώπινη κρίση:

Τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης αναλύουν τεράστιες ποσότητες δεδομένων και κάνουν προβλέψεις, αλλά δεν μπορούν να αντικαταστήσουν την ανθρώπινη διαίσθηση και τις ηθικές εκτιμήσεις. Η κριτική σκέψη είναι απαραίτητη για την κατανόηση των περιορισμών της τεχνολογίας, την ερμηνεία των αποτελεσμάτων της και τη διασφάλιση ότι οι αποφάσεις παραμένουν ανθρωποκεντρικές.

Επίδραση της τεχνολογίας στην κριτική σκέψη

Ενώ η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να προτείνει μια στρατηγική εξοικονόμησης κόστους για μια επιχείρηση, ένας διευθυντής που χρησιμοποιεί κριτική σκέψη μπορεί να αναγνωρίσει ότι η προτεινόμενη στρατηγική θα μπορούσε να βλάψει το ηθικό των εργαζομένων ή τις σχέσεις με τους πελάτες μακροπρόθεσμα. Η ανθρώπινη εποπτεία και κρίση είναι απαραίτητες για την εξισορρόπηση της τεχνολογικής αποτελεσματικότητας με ηθικές εκτιμήσεις.

Επίδραση της τεχνολογίας στην κριτική σκέψη

❖ Κοινωνικά μέσα και κριτική σκέψη

«Θάλαμοι Αντιλάλων» (Echo Chambers):

Οι αλγόριθμοι των μέσων κοινωνικής δικτύωσης συχνά δημιουργούν «θαλάμους αντιλάλων», όπου τα άτομα εκτίθενται μόνο σε περιεχόμενο που ευθυγραμμίζεται με τις προϋπάρχουσες πεποιθήσεις τους. Αυτό μπορεί να ενισχύσει τις προκαταλήψεις, καθιστώντας την κριτική σκέψη απαραίτητη για την αμφισβήτηση των απόψεων και την αποφυγή «κλειστών» αντιλήψεων.

Παραπληροφόρηση και χειραγώγηση:

Με την άνοδο των ψευδών ειδήσεων και του παραπλανητικού περιεχομένου, η κριτική σκέψη είναι ζωτικής σημασίας για την αναγνώριση ψευδών αφηγήσεων και την αμφισβήτηση των κινήτρων πίσω από ορισμένες πληροφορίες.

Ενίσχυση της κριτικής σκέψης μέσω της τεχνολογίας

Εκπαιδευτικά εργαλεία

Η τεχνολογία παρέχει, επίσης, εργαλεία για την ενίσχυση των δεξιοτήτων κριτικής σκέψης. Τα διαδικτυακά μαθήματα, οι διαδραστικές προσομοιώσεις και τα παιχνίδια κριτικής σκέψης μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα να εξασκήσουν τις αναλυτικές δεξιότητες και την επίλυση προβλημάτων σε ένα ελεγχόμενο, εικονικό περιβάλλον.

Ανάλυση δεδομένων

Στις επιχειρήσεις, η τεχνολογία διευκολύνει τη λήψη αποφάσεων με βάση τα δεδομένα, αλλά η κριτική σκέψη παραμένει ζωτικής σημασίας για την ερμηνεία των τάσεων των δεδομένων και την κατανόηση των πραγματικών τους επιπτώσεων.

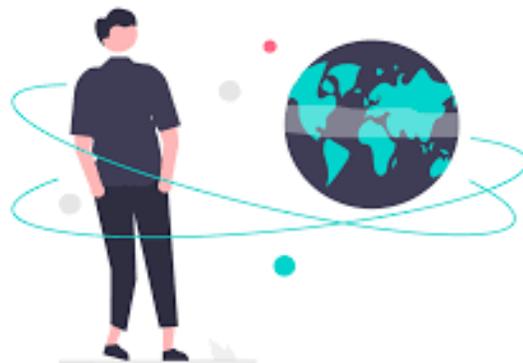
«Τεχνολογικός Αντίκτυπος: Φίλος ή Εχθρός;»

Κριτική σκέψη και πολιτισμική συνείδηση

Παγκοσμιοποίηση και διαπολιτισμικές αλληλεπιδράσεις:

Στο σημερινό διασυνδεδεμένο κόσμο, οι επιχειρήσεις και τα άτομα πρέπει να συνεργάζονται με διαφορετικούς πολιτισμούς. Η πολιτισμική συνείδηση γίνεται ουσιαστικό μέρος της κριτικής σκέψης, επειδή οι αποφάσεις και οι κρίσεις συχνά επηρεάζονται από πολιτισμικά πρότυπα, αξίες και πρακτικές.

Αποφυγή στερεοτύπων:

Η κριτική σκέψη συμβάλλει στην αποφυγή γενικεύσεων ή πολιτισμικών στερεοτύπων, ενθαρρύνοντας την «ανοικτή» σκέψη και την κατανόηση. Με την κριτική ανάλυση των πολιτισμικών διαφορών, τα άτομα μπορούν να αποφύγουν τις παρεξηγήσεις και να εκτιμήσουν καλύτερα την ποικιλομορφία των απόψεων.

Κριτική σκέψη και πολιτισμική συνείδηση

Σε ένα παγκόσμιο επιχειρηματικό περιβάλλον, η πολιτισμική συνείδηση μπορεί να επηρεάσει τις στρατηγικές μάρκετινγκ, τις διαπραγματεύσεις και τον τρόπο (στυλ) ηγεσίας. Για παράδειγμα, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων πρέπει να κατανοήσουν τα τοπικά έθιμα, τις αξίες και τις προτιμήσεις, για να εισέλθουν με επιτυχία σε ξένες αγορές. Η κριτική σκέψη διασφαλίζει ότι οι επιχειρηματικές στρατηγικές δεν «μεταφυτεύονται» απλώς από έναν πολιτισμό σε έναν άλλο χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν οι τοπικές διαφοροποιήσεις.

Περίληψη, Ερωτήσεις-Απαντήσεις,
Επανάληψη

Εισαγωγή στην κριτική σκέψη:

- Κατανόηση της κριτικής σκέψης ως της διαδικασίας αντικειμενικής ανάλυσης και αξιολόγησης ενός θέματος για τη διαμόρφωση μιας καλά ενημερωμένης κρίσης.
- Σημασία της κριτικής σκέψης στη λήψη αποφάσεων τόσο σε επαγγελματικό, όσο και σε προσωπικό πλαίσιο.

Αξιολόγηση και εργασία με πληροφορίες:

- Αξιόπιστες έναντι αναξιόπιστων πληροφοριών: Εντοπισμός αξιόπιστων πηγών με «διασταύρωση» δεδομένων και έλεγχο αξιοπιστίας.
- Αξιολόγηση πηγών: Τεχνικές κριτικής ανάλυσης πληροφοριών από διάφορες πηγές (π.χ. μέσα ενημέρωσης, ερευνητικές εκθέσεις, προσωπικές απόψεις).

Δημιουργία και διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων:

- Αποκλίνουσα σκέψη: Δημιουργία πολλαπλών ιδεών ή λύσεων αντί εστίασης σε μία μόνο προσέγγιση.
- Κριτήρια κριτικής σκέψης: Αξιολόγηση λύσεων με βάση τη σκοπιμότητα, την αποτελεσματικότητα, τη δεοντολογία και τη βιωσιμότητα.

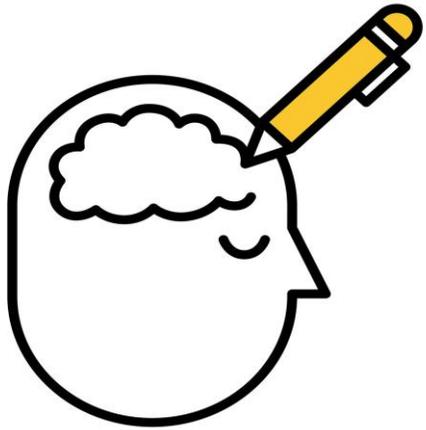
Κριτική σκέψη στις επιχειρήσεις και στην καθημερινότητα:

- Επίδραση της τεχνολογίας: Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η τεχνολογία μπορεί τόσο να ενισχύσει, όσο και να εμποδίσει την κριτική σκέψη, ιδίως στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.
- Πολιτισμική συνείδηση: Αναγνώριση του τρόπου με τον οποίο οι πολιτισμικές διαφορές μπορούν να διαμορφώσουν προσεγγίσεις κριτικής σκέψης και λήψης αποφάσεων σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο.

1. Τι είναι η κριτική σκέψη και γιατί είναι σημαντική τόσο στις επιχειρήσεις, όσο και στην καθημερινή ζωή;
2. Πώς προσδιορίζετε αν μια πηγή πληροφοριών είναι αξιόπιστη ή όχι; Δώστε ένα παράδειγμα.
3. Εξηγήστε τη διαφορά μεταξύ αποκλίνουσας και συγκλίνουσας σκέψης στη διαδικασία επίλυσης προβλημάτων.
4. Περιγράψτε τα βήματα που απαιτούνται για την αξιολόγηση πολλαπλών λύσεων σε ένα πρόβλημα. Ποια κριτήρια πρέπει να χρησιμοποιηθούν;
5. Πώς επηρεάζει η τεχνολογία την κριτική σκέψη; Μπορεί τόσο να βοηθήσει, όσο και να εμποδίσει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων; Εξηγήστε με ένα παράδειγμα.
6. Με ποιους τρόπους η πολιτισμική συνείδηση επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουμε την κριτική σκέψη σε παγκόσμια επιχειρηματικά περιβάλλοντα;
7. Δώστε ένα παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο θα δημιουργούσατε και θα αξιολογούσατε εναλλακτικές λύσεις για ένα επιχειρηματικό πρόβλημα, χρησιμοποιώντας τα κριτήρια της σκοπιμότητας, της αποτελεσματικότητας, της ηθικής και της βιωσιμότητας.
8. Τι ρόλο παίζει η ηθική στην αξιολόγηση των λύσεων στο πλαίσιο της κριτικής σκέψης; Γιατί είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ηθικές προεκτάσεις;
9. Πώς μπορεί η κατανόηση των διαφορετικών πολιτισμικών προοπτικών να βελτιώσει τη λήψη αποφάσεων σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον;
10. Με βάση τη δική σας εμπειρία, πώς έχετε χρησιμοποιήσει την κριτική σκέψη, για να λύσετε ένα πραγματικό πρόβλημα; Ποια βήματα ακολουθήσατε;

Έχετε ερωτήσεις;

Τι θα κρατήσετε από
σημερινή εκπαίδευση;

Αξιολόγηση Εκπαίδευσης

Λίστα παραπομπών

- **Βιβλία:**

1. **Glaser, E. M. (2021).** *Κριτική σκέψη στις επιχειρήσεις: Σκέψη στην Επιχειρηματική Σκέψη: Εργαλεία για τη Λήψη Αποφάσεων.* Business Expert Press.
2. **Kahneman, D. (2013).** *Thinking, Fast and Slow.* Farrar, Straus and Giroux.
3. **Roberto, M. A. (2020).** *Η Τέχνη της Κριτικής Λήψης Αποφάσεων.* Great Courses.
4. **Vaughn, L. (2019).** *Η δύναμη της κριτικής σκέψης: Αποτελεσματική συλλογιστική για συνηθισμένους και εξαιρετικούς ισχυρισμούς.* Oxford University Press.

- **Εκθέσεις:**

1. **Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ. (2023).** *The Future of Jobs Report.* Ανακτήθηκε από <https://www.weforum.org/reports>.
2. **ΟΟΣΑ. (2021).** *Skills Outlook 2021: Μάθηση για τη ζωή.* Ανακτήθηκε από <https://www.oecd.org>.
3. **McKinsey & Company. (2022).** *Αυτοματοποίηση και το μέλλον της εργασίας.* Ανακτήθηκε από <https://www.mckinsey.com>.

Λίστα παραπομπών

- Άρθρα:

1. **Baldoni, J. (2022).** *Πώς οι δεξιότητες κριτικής σκέψης μπορούν να σας βοηθήσουν να πάρετε καλύτερες επιχειρηματικές αποφάσεις.* Forbes. Ανακτήθηκε από <https://www.forbes.com>.
2. **Thompson, R. (2021).** *Ο ρόλος της πολιτισμικής επίγνωσης στην αποτελεσματική επιχειρηματική επικοινωνία.* Harvard Business Review. Ανακτήθηκε από <https://hbr.org>.
3. **Stevens, M. (2022).** *Ο ρόλος της τεχνολογίας στην ενίσχυση της κριτικής σκέψης στον εργασιακό χώρο.* MIT Sloan Management Review. Ανακτήθηκε από <https://sloanreview.mit.edu>.

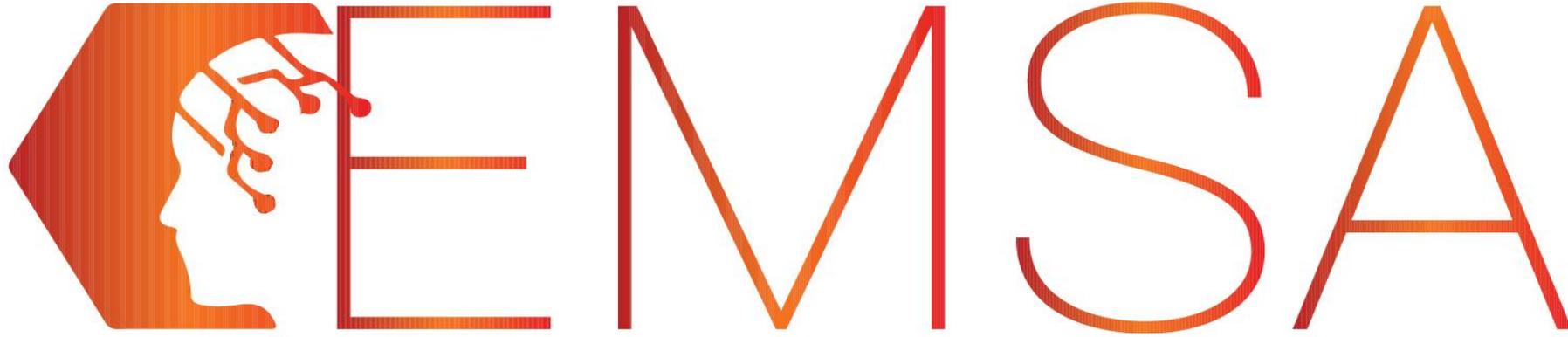
Λίστα προτεινόμενων πηγών για αυτόνομη μάθηση

- **Ιστοσελίδες και Πλατφόρμες:**

1. MindTools - Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων
2. Harvard Business Review - Άρθρα κριτικής σκέψης
3. OpenLearn - Κριτική σκέψη και διαδικτυακή πληροφόρηση
4. edX: Θεμέλια της κριτικής σκέψης
5. FutureLearn: Κόσμος: Λήψη αποφάσεων σε έναν πολύπλοκο κόσμο
6. Udemy: Ο απόλυτος οδηγός της κριτικής σκέψης
7. Khan Academy: Khan: Εισαγωγή στην Κριτική Σκέψη

- **Podcasts:**

1. "The Critical Thinker Podcast"
2. "Κρυμμένος εγκέφαλος: Πώς ο πολιτισμός διαμορφώνει τον τρόπο που σκεφτόμαστε"

Entrepreneurial Mindset and Key Skills for All

Σας ευχαριστούμε!

**Co-funded by
the European Union**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.